

travelbook

Ateny i Attyka

Bezdroża

mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA®

Autor przewodnika: Agnieszka Zawistowska

Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Opracowanie kartograficzne: Rafał Bletek

Redakcja techniczna i skład: DAKA – Studio Graficzne

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorka oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorka oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?beata1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-4014-5

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE ATEN I ATTYKI	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	13
PRZED WYJAZDEM	14
Wybór czasu podróży	14
Źródła informacji	14
Formalności	15
DOJAZD	16
Podróż samolotem	16
Podróż pociągiem	16
Podróż autobusem	16
Podróż samochodem	17
▶ Stanowiska archeologiczne i muzea	18
NA MIEJSCU	26
Komunikacja	26
Noclegi	29
Wyżywienie	29
Zwiedzanie tematycznie	30
Aktywny wypoczynek	33
INFORMACJE A–Z	35
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	39
KRAJOZNAWCZE ABC	40
Krajobrazy	40
Klimat	40
Przyroda	40
SPOŁECZEŃSTWO	42
Język	42
Religia	42
Obyczaje	43
▶ Street art	44
KULTURA I SZTUKA	46
Architektura	46
Sztuka	47
▶ Grecki słownik smaków	48

NAJCENNIJSZE ZABYTKI STAROŻYTNOSCI

Akropol ateński

Wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO najsłynniejsza atrakcja Grecji stanowi architektoniczne arcydzieło, które jest symbolem starożytnych Aten i cywilizacji, która rozwijała się tutaj przez wiele wieków. Na wapiennym wzgórzu górującym nad miastem (157 m n.p.m.) mieści się kompleks zabudowań, w tym tak znanych jak pochodzące z 2. poł. V w. p.n.e. Propyleje – monumentalna brama prowadząca na miejsce kultu, Partenon – przepiękna marmurowa świątynia Ateny Dziewicy, czy Erechtejon – sanktuarium wyróżniające się gankiem z tajemniczymi kariatydami zamiast kolumn.

Teatr Dionizosa i odeon Heroda Attyka

Teatr Dionizosa z VI w. p.n.e. to miejsce, w którym narodził się antyczny dramat. Właśnie tutaj wystawiali swoje sztuki Aj-schylos, Arystofanes, Eurypides i Sofokles. Nieco młodszy odeon Heroda Attyka (161 n.e.) do dziś jest użytkowany, a jego widownia może pomieścić 5 tys. osób.

Świątynia Zeusa Olimpijskiego

Jedna z największych znanych antycznych świątyń powstawała aż przez 700 lat! Choć dziś można podziwiać już tylko jej ruiny, nawet one robią duże wrażenie. Każda z 16 zachowanych kolumn (a w sumie było ich 104) ma 17 m wysokości, a razem dają wyobrażenie o ogromnych rozmiarach tej budowli.

Atrakcje Aten i Attyki

Kup książkę

Poleć książkę

Świątynia Posejda na przylądku Sunion

Leżący u wybrzeży Attyki przylądek Sunion warto odwiedzić przed zachodem słońca, kiedy świątynia Posejda wygląda najpiękniej. Zbudowany w stylu doryckim zabytek wznosi się na skalistym wzgórzu nad samym morzem.

Grecka agora i rzymskie forum

Niedaleko Akropolu w Atenach sąsiadują ze sobą dwa starożytne rynki – grecki i rzymski. Niegdyś były miejscem handlu i spotkań mieszkańców antycznego miasta, dziś zachwycają pozostałościami dawnej zabudowy. Na agorze koniecznie trzeba zobaczyć zrekonstruowaną stołę Attalosa (II w. p.n.e.) i świątynię Hefajstosa – Tezejon (V w. p.n.e.), a na forum Wieżę Wiatrów (I w. p.n.e.) z ciekawymi płaskorzeźbami i pobliską, zachwycającą Bibliotekę Hadriana (II w. n.e.).

Keramejkos

Pod tą nazwą kryje się stanowisko archeologiczne na miejscu starożytnej dzielnicy garncarzy oraz rozległa antyczna nekropolia, na której znajdowały się groby najznamienitszych Ateńczyków i gdzie zachowało się wiele zabytków sztuki funeralnej.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJCIĘKAWSZE ZAKĄTKI ATEN

Historyczne centrum

Neoklasycystyczne budynki i ponadczasowy urok. Żeby móc w pełni podziwiać historyczne centrum Aten, warto z placu Syntagma udać się na spacer słynną ulicą handlową Ermou aż do dzielnicy Monastiraki. Z gwarowymi bazarami sąsiadują tu liczne sklepy z pamiątkami i antykami, kawiarenki i restauracje; szczególnie malowniczy jest plac Avissinias ze swoim pchlim targiem.

Plaka

Grecy nazywają ją „okolicą bogów” ze względu na górujące nad dzielnicą wzgórze Akropolu. Malownicza i elegancka Plaka wypełniona jest kwitnącymi bugenwillami, zapachem lokalnych specjałów wydobywającym się z tawern oraz atenczykami grającymi w tryktraka w tradycyjnych kawiarniach, tzw. kafeneio. Wędrując labiryntem wąskich uliczek przynależnego do Plaki osiedla Anafiotika, można odnieść wrażenie, że spaceruje się po cykladzkiej wyspie.

Kup książkę

Poleć książkę

Kolonaki

Szyk i styl. Tak pokrótce można określić arystokratyczną dzielnicę w centrum Aten. Znajdują się tu eleganckie kawiarnie, renomowane restauracje oraz modne butiki. To doskonałe miejsce dla tych, którzy mają ochotę przejść się po galeriach sztuki, zaszaleć na zakupach i napić się wina w jednym z licznych barów na placu.

Psyri i Gazi

Tutaj koncentruje się nocne życie stolicy. Dzielnice Psyri i Gazi wypełnione są modnymi miejscami, w których warto się pokazać. Bary, kluby, tawerny i restauracje przyciągają wielu gości, zarówno greckich, jak i zagranicznych. Psyri słynie także z dorocznego bazaru wielkanocnego oraz sztuki ulicznej.

Kup książkę

Poleć książkę

Ateny

Ateny, zamieszkałe od czasów neolitu, stanowią jedno z najbardziej charakterystycznych miast na świecie. Szczyt rozwoju osiągnęły w V w. p.n.e. (tzw. złotym wieku), stając się kolebką cywilizacji europejskiej i przyjętego w Europie sposobu myślenia. Tutaj zostały sformułowane pojęcia takie jak demokracja, logika czy etyka. Tu także rozwijała się myśl polityczna, filozofia i nauka oraz teatr, sztuka i architektura. Dumnie wznoszący się ponad miastem Partenon uznawany jest za symbol greckiej kultury i jedno z jej kluczowych osiągnięć.

W 1834 r. Ateny stały się stolicą nowoczesnego państwa i w ciągu dwóch stuleci przekształciły się w metropolię. Największe miasto kraju i zarazem jego stolica to miejsce, bez odwiedzenia którego trudno zrozumieć Grecję. W Atenach żyje nieco ponad 3 mln osób, czyli niemal jedna czwarta populacji kraju (dane

z 2017 r.). Świadectwem niezwyklej, liczącej ponad 6 tys. lat historii miasta są znane na całym świecie zabytki, starożytne i średniowieczne dzieła sztuki oraz XIX- i XX-wieczna architektura.

Każda z ateńskich dzielnic ma swój własny klimat i charakter. Plac Syntagma to finansowe i handlowe centrum miasta, przez które dziennie przemieszcza się niemal połowa populacji Aten. W jego pobliżu znajdują się malownicza dzielnica Plaka z Anafiotiką i Akroplem oraz Monastiraki ze słynnym pchlim targiem i wypełniona graffiti, rozrywkowa Psyri. Sąsiadująca z Kermajkos Gazi jest ulubionym miejscem spotkań młodych ateńczyków oraz środowisk gejowskich. Na północny zachód od Syntagmy znajduje się historyczne centrum Aten ograniczone ulicami Stadiou, Ermou i Pireos. Jego głównymi arteriami są Athinas i Aioulou, przy których mieści się wiele pięknych i ciekawych budynków.

▼ Akropol – symbol greckiej kultury

Kup książkę

Poleć książkę

Z kolei na północny wschód od Syntagmy mieści się elegancka Kolonaki, gdzie gromadzi się śmietanka towarzyska, a nad nią politycznie ukierunkowana Eksarchia, skupiająca intelektualistów, studentów i artystów.

HISTORIA

Pierwsi ludzie na terenie dzisiejszych Aten pojawili się ok. 7 tys. lat temu. Zamieszkiwali oni wzgórze Akropolu, którego płaski wierzchołek był idealnym miejscem na wzniesienie osady. Rozciągał się stamtąd widok na całą okolicę, a to gwarantowało bezpieczeństwo. Wody nie brakowało, bo w pobliżu przepływały dwie rzeki (Kefissos i Ilissos), a żyzna równina między morzem a górami dostarczała dostatku pożywienia.

Pierwszym, mitycznym królem Aten był Kekrops, którego czczono tu pod postacią węża z męskim torsem. Z początkami Aten związany jest również mit o walce o zwierzchnictwo nad miastem

między Ateną a Posejdonem. Oba bóstwa prześcigały się w podarkach dla miasta, w końcu zwyciężyła Atena, która podarowała mieszkańcom drzewo oliwne – symbol pokoju i dostatku.

W epoce mykeńskiej Ateny były jednym z wielu ośrodków średniej wielkości, o czym świadczy fakt, że Homer ograniczył się jedynie do wzmianki o ich istnieniu. Na scenę dziejów starożytnej Grecji miasto wkroczyło w VI w. p.n.e. Po śmierci ostatniego króla, Kodrosa, rządy nad Ateńmi przejęli arystokraci, tzw. eupatrydzi, i w ten sposób rozpoczął się powolny marsz miasta ku demokracji. Jego ustrój reformowali kolejno Drakon i Solon. Następnie rządy nad miastem przejął tyran Pizystrat, a potem jego synowie. W końcu Ateńczycy pozbyli się spadkobierców tyrana, a system rządów w mieście został po raz kolejny zreformowany, tym razem przez Klejstenesa, którego uważa się za faktycznego twórcę demokracji.

Wkrótce potem rozpoczęły się wojny perskie. Początkowo armii pod

Kup książkę

Poleć książkę

dowództwem Miltiadesa udało się pokonać Persów pod Maratonem (490 p.n.e.). Ci jednak nie zamierzali odstąpić od planu podporządkowania sobie Grecji i 10 lat później powrócili z dużo większą armią, której asystowała flota złożona z 700 okrętów. Tym razem udało im się wkroczyć do Aten i doszczętnie spalić Akropol, wobec czego mieszkańcy musieli schronić się na pobliskich wyspach. Następnie Grecy pod wodzą Temistoklesa pokonali Persów w bitwie morskiej pod Salaminą (480 p.n.e.). Zwycęstwo uważano za realizację przepowiedni wyroczni w Delfach, zgodnie z którą Ateńczycy mieli się schronić „za drewnianymi murami”. Po tej bitwie rozpoczął się złoty wiek państwa ateńskiego: stanęło ono na czele Ateńskiego Związku Morskiego i stało się najbardziej wpływowym polis w całej Grecji. Pod rządami Periklesa (443–429 p.n.e.) miasto osiągnęło także szczyt rozwoju demokracji, filozofii oraz sztuki. W tym okresie odbudowano Akropol i wzniesiono tak wspaniałe budowle jak Partenon, Erechtejon, świątynię Ateny-Nike czy Propyleje.

Niestety, złoty wiek ateńskiego polis zakończył się wraz z jego przystąpieniem do wojny peloponeskiej (431–404 p.n.e.) toczzonej ze Spartą i Związkiem Peloponeskim. W wyniku poniesionych klęsk Ateny straciły swoje wpływy i musiały ustąpić miejsca silniejszym państwom, takim jak Teby czy Sparta. Odrodzenie miasta nastąpiło w czasach Platona (IV w. p.n.e.), ale wkrótce kontrolę nad Grecją przejął Filip II Macedoński. Jego syn Aleksander Wielki darzył Ateny niezwykłą estymą i bardzo szanował tutejszą kulturę. Po jego śmierci Ateńczycy próbowali zrzucić jarzmo macedońskiej dominacji, jednak bez sukcesów.

W II w. p.n.e. Macedończyków zastąpił Rzymianie. Nowa epoka zaczęła się nieśczęśliwie – w 86 r. p.n.e. miasto oblegał i złupił rzymski wódz Sulla. Z czasem jednak, dzięki filhelleńskim cesarzom, takim jak Oktawian August czy Hadrian, miasto nabrało nowego blasku.

Rola Aten zaczęła powoli maleć wraz z nastaniem epoki bizantyjskiej. Filozofia neoplatońska została zastąpiona

▲ Uliczka w dzielnicy Plaka

Kup książkę

Poleć książkę

doktryną chrześcijańską, a w 529 r. n.e. cesarz Justynian nakazał zamknąć Akademię założoną jeszcze przez Platona. Początek lepszych czasów splótł się ze zdarzeniami w świecie bizantyjskim: na skutek IV krucjaty w 1204 r. upadł Konstantynopol, a Bizantyjczycy utracili kontrolę nad Attyką. Na Akropolu zamieszkał frankoński książę, który otaczał się dworem znanym z zamiłowania do luksusu. Po Frankach w Atenach na krótko zagościli Katalończycy, następnie Florentyńczycy i Wenecjanie. W końcu obszar ten dostał się pod kontrolę turecką. W 1456 r. wizytę w miasteczku złożył sułtan Mehmed II, zdobywca Konstantynopola.

Okupacja turecka trwała w Atenach do 1834 r. Tego samego roku miasto obrał za swoją siedzibę grecki król, zapadła też decyzja o przeniesieniu stolicy z Nafplionu do Aten, choć miasto było akurat w najgorszej kondycji w całej swojej historii i stanowiło wyniszczoną, prowincjonalną wioskę, zamieszkiwaną przez 5 tys. osób. Urbaniści i architekci przywiezieni tu przez króla Ottona dokonali żmudnego dzieła transformacji małej osady w stolicę na światowym poziomie.

W 2. połowie XIX w. i na początku XX w. Grecja znacznie się powiększyła. Do młodego państwa przyłączono kolejno Tesalię, Macedonię, Epir i Trację. W 1923 r. na mocy porozumień grecko-tureckich dokonano gigantycznej wymiany ludności: do Grecji przybyło 1,5 mln przesiedleńców z Azji Mniejszej oraz Tracji Wschodniej, z czego połowa osiadła w tworzonych naprędce przedmieściach Aten. Dla uproszczenia można powiedzieć, że wszystkie nazwy dzielnic zawierające słowo *nea/neo* („nowa/nowe”) zostały zbudowane przez imigrantów (m.in. Nea Ionia, Nea Smirni, Neo Iraklion).

Władze centralne przez całe dwudziestolecie międzywojenne dążyły do zintegrowania tych przedmieść z resztą Aten.

W czasie II wojny światowej miasto znalazło się w bardzo trudnej sytuacji. Katastrofalny głód w zimie 1942 r. pochłoniął tysiące ofiar. Ateny ucierpiały również w wyniku wojny domowej (1946–49) pomiędzy rządowymi siłami zbrojnymi a komunistami, którzy ostatecznie ponieśli klęskę.

Po niemal dwóch dekadach spokoju, w 1967 r. doszło do wojskowego zamachu stanu nazwanego juntą czarnych pułkowników. Ich rządy wyrażały się w zawieszeniu działalności partii politycznych oraz ograniczeniu praw obywatelskich. Trwało to siedem lat. W tym czasie wyburzono zabytkowe dzielnice (za wyjątkiem Plaki), a w ich miejsce pojawiła się masowa zabudowa. Ateny straciły na uroku, ale liczba ich mieszkańców stale się powiększała w wyniku migracji Greków z wysp i prowincji.

W ciągu ostatnich 20 lat poczyniono wiele inwestycji. Bodźcem do ich rozpoczęcia były letnie igrzyska olimpijskie z 2004 r. Przyspieszono prace nad budową dwóch nowoczesnych linii metra, nowego portu lotniczego, zagospodarowano wiele wolnych przestrzeni. Ze strefy wokół Akropolu praktycznie usunięto ruch kołowy, w wyniku czego w centrum miasta powstał jeden z największych w Europie obszarów zarezerwowanych dla pieszych. Poszczególne stanowiska archeologiczne rozsiane w śródmieściu zostały połączone w taki sposób, że po odwiezieniu jednego z nich można łatwo przejść do drugiego. W 2009 r. otwarte zostało nowe Muzeum Akropolu usytuowane w sąsiedztwie sławnego wzgórza, zasługujące na najwyższy podziw

Festiwale i wydarzenia

Każdego roku w Atenach organizowane są międzynarodowe festiwale i wydarzenia kulturalne, w których uczestniczą wybitni artyści z Grecji i całego świata. Liczba i różnorodność imprez naprawdę zaskakuje, szczególnie latem.

WYDARZENIA

Największym wydarzeniem kulturalnym w mieście jest **Festiwal Ateński** 📍 www.greekfestival.gr; VI–VII; występy zaczyna się zwykle ok. 21.00; bilety do kupienia w biurze festiwalu: Panepistimiou 39, pn.–pt. 9.00–17.00, sb. 9.00–15.00 organizowany co roku od 1955. Letnie wieczory wypełnione są koncertami na świeżym powietrzu, imprezami tanecznymi oraz przedstawieniami teatralnymi. Festiwal prezentuje niemal każdy rodzaj sztuki – od teatru tradycyjnego i nowoczesnego po balet, muzykę, sztukę plastyczną i wizualną. Imprezy odbywają się

m.in. w usytuowanym na stokach Akropolu odeonie Heroda Attyka, teatrze na wzgórzu Likawitos, kompleksie Technopolis w dzielnicy Gazi i Muzeum Benaki.

Ciekawym wydarzeniem jest **Festiwal Nauki i Technologii** 📍 Pireos 100, Technopolis; www.athens-science-festival.gr, gdzie wiosną przez ponad tydzień zwiedzający w każdym wieku mają możliwość obcowania z nauką w nieszablony sposób. Miłośnicy jazzu z pewnością docenią coroczny **Ateński Festiwal Jazzu** 📍 Pireos 100, Technopolis; www.technopolis-athens.com; przełom V i VI. Kilkuniedniowy festiwal należy do najciekawszych wydarzeń muzycznych w stolicy, prezentując różne odmiany jazzu od klasycznego po funk i afro-pop.

Odwiedzając Ateny, warto skorzystać z okazji i obejrzeć **pokaz greckiego tańca tradycyjnego w teatrze Dory Stratou** 📍 Scholiou 8, Plaka; www.grdance.org; koniec V–IX śr.–pt. 21.30, sb.–nd. 20.30, na

stokach wzgórza Filopappou naprzeciwko Akropolu. Głównym celem przedstawień jest prezentacja bogactwa i różnorodności greckiej kultury ludowej.

Co roku w lipcu odbywa się **festiwal Rock-wave** ⓘ Malakasa; ok. 40 km od Aten; www.rockwavefestival.gr, który uchodzi za jeden z największych tego typu w Europie. Festiwal organizowany jest od 1996 r. na terenie koncertowym Terra Vibe Park i gromadzi tysiące wielbicieli pop-rocka z Grecji i zagranicy, którzy przyjeżdżają na występy gwiazd światowej klasy, takich jak Depeche Mode, Sting czy The Cure.

Innym ciekawym wydarzeniem muzycznym jest **EJEKT Festival** ⓘ platia Nerou (na terenie Kompleksu Olimpijskiego Faliro, blisko morza); VI lub VII; www.ejekt.gr, który także gości artystów międzynarodowej sławy, jak New Order, Pet Shop Boys, Faith No More czy The Killers.

Bardzo ciekawym wydarzeniem jest **August Full Moon Festival**, organizowany co roku w pierwszą sierpniową pełnię księżyca. To jedyny dzień w roku, kiedy zwiedzający mogą skorzystać z bezpłatnego

wstępu do poszczególnych obiektów archeologicznych i muzeów po zachodzie słońca i obejrzeć zabytki w świetle księżyca. W programie są także koncerty muzyczne. Co roku we wrześniu w ateńskich kinach trwa **Międzynarodowy Festiwal Filmowy** ⓘ www.aiff.gr, który gromadzi kilkadziesiąt tysięcy widzów. Jego celem jest m.in. prezentacja najlepszych filmów sezonu oraz niezależnych produkcji.

Nie lada gratką dla wielbicieli kina jest także **The Athens Open-Air Film Festival** ⓘ www.aoaff.gr; VI–IX; wstęp bezpł. Projekcje filmowe mają miejsce m.in. w parkach, na placach oraz na dziedzińcach muzeów. Festiwal wypełnia miasto pokazami filmowymi i innymi wydarzeniami kulturalnymi na tle wyjątkowej miejskiej scenerii, w tym najbar dziej charakterystycznych zabytków Aten. Najważniejszym wydarzeniem sportowym w Atenach jest odbywający się w listopadzie **bieg maratoński** ⓘ www.athensmarathon.com (oficjalna nazwa imprezy to: Athens Marathon. The Authentic). Trasa licząca 42,195 m rozpoczyna się w miejscowości Maraton, a kończy na Stadionie

Kup książkę

Poleć książkę

Panatenejskim w centrum Aten. Mimo że ten maraton uznawany jest za jeden z najbardziej wymagających na świecie, co roku biorą w nim udział tysiące profesjonalnych zawodników i amatorów z całego globu. W 2017 r. śladami Filippidesa pobięła rekordowa liczba 18,5 tys. osób.

AthensCon ⓘ [Paleo Faliro](#); [www.athenscon.gr](#); pocz. XII to propozycja dla wszystkich fanów popkultury. Konwent skupia miłośników komiksów, książek, seriali, fantastyki, filmów i gier.

Najbarwniejszą imprezą nawiązującą do starożytnych tradycji jest **karnawał**, czyli tzw. Apokries, który rozpoczyna się trzy tygodnie przed Wielkim Postem. Najhuczniej obchodzony jest ostatni weekend przed Czystym Poniedziałkiem (odpowiednikiem naszej Środy Popielcowej), kiedy mają

miejsce barwne parady i zabawy kostiumowe. Najbardziej ożywiona obchodami karnawału jest ateńska dzielnica Plaka, ale liczne uroczystości odbywają się w całym mieście. W ostatnich latach coraz większą popularnością cieszy się karnawał w Moschato, na przedmieściach stolicy, który uchodzi za jedną z najbardziej widowiskowych imprez tego typu w Attyce.

Pasjonaci sztuki współczesnej docenią międzynarodowe targi sztuki współczesnej **Art-Athina** ⓘ [www.art-athina.gr](#); XII, a za interesowani fotografią **Ateński Festiwal Fotografii** ⓘ [www.photofestival.gr](#); VI–VII.

MIEJSCA

Skarbnicą wydarzeń kulturalnych jest **Ateńska Opera Narodowa** ⓘ [www.](#)

nationalopera.gr; bilety do nabycia w kasach opery oraz online, która wystawia zarówno spektakle baletowe, jak i przedstawienia operowe. Od marca 2017 r. jej główna siedziba mieści się w budynku Centrum Kulturalnego Fundacji im. Stavrosa Niarchosa (Syngrou 364, Kallithea). Opera działa na dwóch scenach: pierwszą jest

www. Centrum Kulturalne, a drugą Olympia (Akadimias 59).

W lecie jedną z ciekawszych atrakcji Aten są **kina plenerowe**, które można znaleźć w prawie każdym zakątku miasta. Zagraniczne filmy wyświetlane są w wersji oryginalnej z greckimi napisami. Najpopularniejszymi kinami na świeżym powietrzu są **Cine Thisio** 📍 Ap. Pavlou 7, Thiseio; <http://cine-thisio.gr> – najstarsze kino letnie w Grecji, oraz **Cine Pari** 📍 Kydathinaion 22, Plaka; www.cineparis.gr, oba z widokiem na Akropol. Filmy w malowniczej scenerii można obejrzeć także m.in. w **Cine Dexameni** 📍 plac Dexameni, Kolonaki, **Zefyros** 📍 Troon 36, Thiseio, **Riviera** 📍 Valtetsiou 46, Eksarchia, **Cine Psychiko Classique** 📍 Paritsi 2, Neo Psychiko oraz **Cine Ria** 📍 Afroditis 8, Varkiza.

Kup książkę

Poleć książkę

Attyka południowa

PRZYŁĄDEK SUNION

Położony 70 km na południowy wschód od Aten przylądek Sunion jest jednym z popularnych celów wycieczek odwiedzających Attykę turystów. Ten najdalej wysunięty na południe punkt Attyki miał duże znaczenie strategiczne ze względu na położenie u wejścia do Zatoki Saroniskiej. Zarówno starożytni, jak i nowożytni żeglarze płynący w stronę Pireusu wykorzystywali Sunion jako punkt nawigacyjny. To niezwykle malownicze miejsce zachwyca szczególnie o zachodzie słońca. Jego urokowi poddał się również lord Byron, który wspominał o Sunionie w swoim wierszu *Don Juan*.

Z tarasu zawieszonego nad urwiskiem rozciąga się wspaniały widok na Morze Egejskie oraz wyspy Eginę i Salaminę. Wedle mitu, to z tego miejsca król Egeusz rzucił się z rozpacz w przepaść, widząc czarne żagle na okręcie swojego syna, powracającego z Krety Tezeusza.

Nie do końca wiadomo, kiedy powstała tu pierwsza świątynia. Wiele wskazuje, że miejscowe sanktuarium istniało

już w czasach mykeńskich. Archeolodzy znajdowali tu jedno z najstarszych w całej Grecji kurosy (posągi młodzieńców), które były rzezbami o charakterze kultowym. O przylądku Sunion wspominał również Homer, pisząc, że wracający spod Troi Menelaos pochował tu swojego sternika.

Na sławnym przylądku Ateńczycy zbudowali ku czci swoich najważniejszych bóstw, czyli Ateny i Posejdona, dwie świątynie. Ruiny obu zachowały się do dziś. Pozostałości **świątyni Ateny** zainteresują jednak tylko pasjonatów archeologii, ponieważ niewiele z niej zostało. Zupełnie inaczej ma się sprawa z udostępnioną do zwiedzania **★ świątynią Posejdona** **od 9.00 do zachodu słońca; wstęp: 8 EUR, ulg. 4 EUR**, stojącą na wyższym, skalistym wzgórzu nad samym morzem. Tuż przy wejściu na teren stanowiska echeologicznego znajduje się niewielki parking oraz mała restauracja z pięknym tarasem, na którym można przez chwilę odpocząć.

Świątynia Posejdona została zbudowana w czasach Peryklesa (V w. p.n.e.)

▼ Ruiny świątyni Posejdona na przylądku Sunion

Kup książkę

Poleć książkę

w stylu doryckim. Struktura oraz forma każą sądzić, że zbudował ją ten sam architekt, który zaprojektował Tezejon, czyli stojącą przy ateńskiej agorze świątynię Hefajstosa. Świątynia Posejdona ozdobiona była wspianą dekoracją rzeźbiarską wykonaną przez artystów cykladzkich, przedstawiającą walki centaurów oraz bitwę mitologicznych gigantów z bogami.

Z czasem sanktuarium Posejdona i Ateny przekształciło się w dość ważny umocniony punkt strategiczny pozwalający kontrolować i chronić pobliskie kopalnie srebra, jeden z fundamentów potęgi państwa ateńskiego. O tej funkcji sanktuarium świadczą odkryte przez archeologów budowle, w których znajdowały się statki wraz z pochylniami pozwalającymi na szybkie wodowanie. Dzięki nim stacjonujący w tym miejscu oddział mógł sprawnie zareagować na zagrożenie zbliżające się od strony morza. Podczas wojny peloponeskiej świątynię Posejdona otoczono bardzo silnymi murami. Do upadku sanktuarium

przyczyniły się jednak nie klęski militarne, lecz powstanie niewolników pracujących w pobliskich kopalniach srebra. Miało ono prawdopodobnie katastrofalne skutki, o czym można wnioskować z relacji podróżującego po tym obszarze kilkaset lat później historyka Pauzaniassa: wspomina on już tylko o dużo mniejszej świątyni Ateny.

Ze świątyni Posejdona zachowało się 16 spośród stojących tu w starożytności 34 kolumn oraz fragmenty dekoracji rzeźbiarskiej, które można podziwiać w muzeum archeologicznym w Lawrio (zob. s. 139).

WYBRZEŻE APOLLINA

Południowa Attyka słynie z wybrzeża, które zaczyna się przy marinie Flisvos w Faliro i ciągnie się aż do przylądka Sunion. Znajdują się tu plaże wyróżnione Błękitną Flagą, nadmorskie urokliwe miasteczka oraz luksusowe kurorty. Niektórzy nazywają to miejsce Riwierą Ateńską, ponieważ wypoczywają tu lub posiadają domy liczni celebryci. Wybrzeże to oferuje urokliwy krajobraz z doskonałą rozwiniętą infrastrukturą noclegową, marinami, modnymi restauracjami i kawiarniami, obiektami sportowymi (w tym polem golfowym) i piękną promenadą. Życie nocne skupia się na odcinku łączącym Faliro z Glifadą.

W niewielkiej odległości od centrum Aten leży **PALEO FALIRO**, dzielnica mieszkaniowa, która w XIX w. stała się ośrodkiem rekreacyjnym i nadmorskim kurortem. Znajduje się tu wiele znakomitych restauracji, kawiarni i hoteli oraz jedna z najładniejszych nadmorskich promenad. Na turystów czekają atrakcje w postaci kina plenerowego **Cine Flisvos**,

Dojazd

Na przylądek Sunion można się dostać dość łatwo **samochodem**, jadąc drogą wzdłuż wybrzeża, biegnącą przez miejscowości Glifada, Voula i Vouliagmeni. Trasa alternatywna prowadzi przez położone w głębi lądu Koropi, Markopoulo i Kerateę. Turystom niezmotoryzowanym można polecić **autobusy** kursujące na trasach pokrywających się z opisanymi wcześniej drogami. Ich przystanek początkowy znajduje się przy ulicy Mavromateon w pobliżu parku Pedion tou Areos w Atenach. Ponadto sporo biur podróży oferuje trwające pół dnia wycieczki na przylądek Sunion.

„Georgios Averof”

W marinie Flisvos nieopodal Pireusu można zobaczyć jedyny zachowany na świecie krążownik pancerny „Georgios Averof”, nazwany na cześć swojego fundatora, greckiego biznesmena i filantropa z Aleksandrii. Krążownik pozostawał w służbie w greckiej marynarce wojennej w latach 1911–46 i brał udział w wojnach bałkańskich oraz w działaniach prowadzonych podczas II wojny światowej. Obecnie, po gruntownym remoncie, stanowi on popularny **statek-muzeum** 📍 **wt.–pt. 9.00–14.00, sb.–nd. i święta 10.00–17.00; wstęp: 3 EUR, ulg. 1,5 EUR.**

parku rozrywki dla dzieci (**Volta Fun Park**, zob. s. 131), **planetarium** 📍 **Syngrou 387; śr.–pt. 17.30–20.30, sb.–nd. 10.30–20.30; wstęp: 6–8 EUR, ulg. 4–5 EUR** oraz płytujące Muzeum Marynarki Wojennej, do którego zalicza się stary pancernik „Averof” (zob. ramka).

Podążając dalej na południe, można dotrzeć do miasteczka **GLIFADA**, które stanowi centrum całej Riwiery Ateńskiej. Mieszkało i mieszka tu sporo sławnych osób ze świata polityki, biznesu i sportu (np. Konstantinos Karamanlis – były prezydent Grecji, Aristotelis Onassis – swego czasu najbogatszy na świecie człowiek, czy Athina Onassis – jego wnuczka oraz dziedziczka fortuny). W tej kosmopolitycznej okolicy można wybrać się na luksusowe zakupy (w rejonie ulic Metaxa, Lambraki i Kipriou), szaleć do białego rana w licznych barach i klubach, wypocząć na malowniczych plażach i zagrać w golfa. **Klub golfowy Glyfada** 📍 **na końcu ulicy Karamanli; www.athensgolfclub.com** posiada 18-dółkowe pole. Odbywały się tu m.in. mistrzostwa świata w 1979 r. oraz igrzyska śródziemnomorskie.

Przyjeżdżając na Wybrzeże Apollina, warto również odwiedzić miejscowość **VOULIAGMENI**. Jej nazwa pochodzi od greckiego słowa oznaczającego „podwodny” lub „zatopiony”. Oprócz pięknej plaży znajduje się tu **jezioro**, które

▲ Plaża w Glifadzie

Wyspy Saronńskie

Leżące w pobliżu Aten i Attyki Wyspy Saronńskie stanowią ulubiony cel weekendowych wypadów mieszkańców greckiej stolicy. Archipelag tworzy pięć głównych wysp: Salamina, Egina, Poros, Hydra i Spetses. Codzienne połączenia promowe z portu w Pireusie sprawiają, że są łatwo dostępne przez cały rok.

SALAMINA

Salamina, największa wyspa Zatoki Saronńskiej, leży blisko wybrzeży Pireusu. Zamieszkiwało ją wiele prominentnych osobistości zarówno starożytnych, jak i współczesnych. Było to miejsce narodzin Ajaksa – bohatera *Iliady* Homera, i dramatopisarza Eurypidesa. Tutaj mieściła się tymczasowa rezydencja generała Georgiosa Karaiskakisa podczas greckiej wojny o niepodległość i dom wybitnego poety Angelosa Sikelianosa. Wyspa znana jest przede wszystkim z bitwy pod Salaminą

(480 p.n.e.), która okazała się przełomowa dla losów wojen grecko-perskich.

Przeprowadzone w Salaminie badania archeologiczne przywróciły światu m.in. **Jaskinię Eurypidesa**, gdzie poeta napisał większość swoich prac, mykeński **akropol w Kanakii** i **sanktuarium Dionizosa**. Na wyspie znajdują się również kościoły i klasztory, które odegrały kluczową rolę w wojnie o niepodległość Grecji, w tym **monastyr Faneromeni**. Warto również odwiedzić najstarszą miejscowość na wyspie, **AMBELAKIĘ**, gdzie mieści się **starożytny port** datowany na IV w. p.n.e., oraz wybrać się na południowe plaże nad lazurowym morzem.

EGINA

Bujne zielone lasy, urokliwe wioski, dziewicze plaże oblane krystalicznie czystymi wodami – Egina może poszczycić się różnicowanym i pięknym krajobrazem.

▲ Pomnik obrońców Salamin

Kup książkę

Poleć książkę

Wyspa położona w samym centrum Zatok Sarońskiej słynie z gajów pistacjowych. Już w porcie na zwiedzających czekają **pistacje** w każdej postaci – solone, prażone, karmelizowane, w czekoladzie lub w formie kremowego masła (rewelacja!). Warto wiedzieć, że orzeszki mają nawet swój własny festiwal, który odbywa się co roku w połowie września. Ciekawostką jest, że właśnie na Eginie wybijano pierwsze monety – już w VII w. p.n.e.!

Fani literatury docenią fakt, że w dzielnicy Livadi pod Eginą, stolicą wyspy, mieści się dom, w którym Nikos Kazantzakis napisał swoją najsłynniejszą powieść – *Greki Zorba*. Nic dziwnego, że dla wielu mieszkańców Hellady Egina stanowi symbol prawdziwej greckiej wyspy.

Znajduje się tu także wiele imponujących zabytków. Najważniejszym jest **★ świątynia Afai** **i** **codz. 8.00–19.00; wstęp: 6 EUR, ulg. 3 EUR** z V w. p.n.e. uznawana za arcydzieło architektoniczne. Stanowi ona jeden z wierzchołków świętego trójkąta, pozostałe dwa wyznaczają ateński Partenon i świątynia Posejdona na przylądku Sunion. Ze wzgórza, na

którym się znajduje, roztacza się wspaniały widok na wyspę i zatokę.

Warto również odwiedzić **klasztor Agios Nektarios** – św. Nektariusza, uznanego za cudotwórcę. To jedno z najsłynniejszych miejsc pielgrzymkowych w Grecji. Z innych zabytków wyspy można także wymienić pozostałości **starożytnego akropolu** na wzgórzu Kolona przy porcie wraz z jedyną ocalałą kolumną ze wznoszącej się tu niegdyś świątyni Apollina. Atrakcją dla miłośników przyrody będzie wizyta w **Hellenic Wildlife Hospital** na zboczu góry w pobliżu wioski Pachia Rachi. Można tu zobaczyć rzadkie gatunki dzikich zwierząt będących pod opieką centrum.

Z portu w Eginie w pół godziny można dopłynąć na malutką **ANGISTRI**, leżącą kilka kilometrów na zachód. To idealne miejsce na wypoczynek, szczególnie dla wielbicieli słońca i snorkelingu, bo urokliwe plaże oblane są czystymi, lazurowymi wodami. Na wyspie można skorzystać z wielu możliwości aktywnego wypoczynku, np. jazdy na rowerze, sportów wodnych czy jazdy konnej. Warto również przejść się jednym ze szlaków prowadzących przez gęsty sosnowy las.

▼ Świątynia Afai na Eginie

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Ateny i Attyka

Ateny, stolica i największe miasto Grecji, mają wiele obliczy. Z jednej strony to wymarzone miejsce dla miłośników antyku, ponieważ zachowały się tu znane na całym świecie zabytki starożytności. Z drugiej strony to tętniąca życiem współczesna metropolia, w której znaleźć można niemal wszystko: od muzeów i teatrów przez eleganckie biurowce i parki po knajpki, kluby nocne, targowiska i zaułki ozdobione barwnym graffiti. Także Attyka ma wiele do zaoferowania: piękna przyroda, malownicze plaże czy wszechobecne starożytne ruiny to tylko część tutejszych atrakcji.

Antyczne zabytki

Zachwycające **muzea**

Street art i pchle targi

Nocne życie Aten

Słoneczne **plaże** i błękitne **zatok**

Smakowita **kuchnia**

 Bezdroża

Księgarnia internetowa:
<http://bezdzoza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdzoza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdzoza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdzoza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdzoza@bezdzoza.pl
<http://bezdzoza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4014-5

Cena 26,90 zł